

No 51 (2020)

P.5

The scientific heritage

(Budapest, Hungary)

The journal is registered and published in Hungary.

The journal publishes scientific studies, reports and reports about achievements in different scientific fields. Journal is published in English, Hungarian, Polish, Russian, Ukrainian, German and French.

Articles are accepted each month. Frequency: 12 issues per year.

Format - A4

ISSN 9215 — 0365

All articles are reviewed

Free access to the electronic version of journal

Edition of journal does not carry responsibility for the materials published in a journal. Sending the article to the editorial the author confirms it's uniqueness and takes full responsibility for possible consequences for breaking copyright laws

Chief editor: Biro Krisztian

Managing editor: Khavash Bernat

- Gridchina Olga - Ph.D., Head of the Department of Industrial Management and Logistics (Moscow, Russian Federation)
- Singula Aleksandra - Professor, Department of Organization and Management at the University of Zagreb (Zagreb, Croatia)
- Bogdanov Dmitrij - Ph.D., candidate of pedagogical sciences, managing the laboratory (Kiev, Ukraine)
- Chukurov Valeriy - Doctor of Biological Sciences, Head of the Department of Biochemistry of the Faculty of Physics, Mathematics and Natural Sciences (Minsk, Republic of Belarus)
- Torok Dezso - Doctor of Chemistry, professor, Head of the Department of Organic Chemistry (Budapest, Hungary)
- Filipiak Pawel - doctor of political sciences, pro-rector on a management by a property complex and to the public relations (Gdansk, Poland)
- Flater Karl - Doctor of legal sciences, managing the department of theory and history of the state and legal (Koln, Germany)
- Yakushev Vasilij - Candidate of engineering sciences, associate professor of department of higher mathematics (Moscow, Russian Federation)
- Bence Orban - Doctor of sociological sciences, professor of department of philosophy of religion and religious studies (Miskolc, Hungary)
- Feld Ella - Doctor of historical sciences, managing the department of historical informatics, scientific leader of Center of economic history historical faculty (Dresden, Germany)
- Owczarek Zbigniew - Doctor of philological sciences (Warsaw, Poland)
- Shashkov Oleg - Candidate of economic sciences, associate professor of department (St. Petersburg, Russian Federation)

«The scientific heritage»

Editorial board address: Budapest, Kossuth Lajos utca 84,1204

E-mail: public@tsh-journal.com

Web: www.tsh-journal.com

CONTENT

CULTUROLOGY

Sinkevich G.

VIOLINISTS FRANZ, JOSEPH AND LUDWIG BÖHM,
SOLOISTS AND PEDAGOGUES OF 19th CENTURY..... 3

ECONOMIC SCIENCES

Chorny O.

DEMAND FOR ECONOMIC KNOWLEDGE AT
UKRAINIAN NON-ECONOMIC UNIVERSITIES.....15

Grishin V.

USING AUTOREGRESSIVE MODELS IN THE STUDY OF
RUSSIA'S GROSS DOMESTIC PRODUCT 24

Myzaev. M.

DIRECTIONS OF INTERACTION BETWEEN
GOVERNMENT AGENCIES AND PRIVATE PENSION
SYSTEMS.....26

Dihanov G.

COLLECTIVE PERSONNEL MANAGEMENT IN THE
CONTEXT OF DIGITALIZATION 28

Kolesnikova A., Rossinskaya M.

FEATURE OF FUNCTIONING OF ENTERPRISES
ORGANIZED IN THE FORM OF FRANCHISING: WORLD
EXPERIENCE AND RUSSIAN PRACTICE 31

Kuchmieiev O.

BASIC APPROACHES TO ASSESSING THE STATE OF
ECONOMIC SECURITY TRADE ENTERPRISES 33

Skopich D., Maskin V.

MANAGEMENT SYSTEM – TARGET CORPORATE
GOVERNANCE TOOL.....36

Polova O., Petrenko V.

ANALYSIS OF THE LOAN AN PORTFOLIO OF
UKRAINIAN COMMERCIAL BANKS IN
MODERN CONDITIONS.....39

Podolianchuk O.

ACCOUNTING AND INFORMATION SUPPORT OF TAX
CALCULATIONS 44

Smaglo O.

TRENDS IN THE IMPLEMENTATION OF SOCIAL POLICY
IN UKRAINE.....54

JURIDICAL SCIENCES

Kostanyan G.

FEATURES OF THE MARGIN OF APPRECIATION IN
DETERMINING REASONABLE TIME IN THE CONTEXT
OF DECISIONS OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN
RIGHTS 58

Leshchynsky V.

ISSUANCE OF PERMIT AS A FORM OF ACCEPTANCE A
MANAGEMENT DECISION IN THE FIELD OF URBAN
PLANNING ACTIVITY 63

Ostapets O.

ON CERTAIN ASPECTS OF LEGAL REGULATION OF
TRANSPORT RELATIONS IN MODERN RUSSIA:
INTERNATIONAL AND FEDERAL LEVELS.....67

ведені з категорії дефолтних за пруденційними нормами, проте залишаються знеціненими за МСФЗ.

Загалом НБУ зміг підтвердити, що статистика NPLs в Україні є надійною і практично повністю відображає справжній стан речей у секторі. Водночас, якщо використати ширшу категорію непрацюючих кредитів, яка би охоплювала як дефолтні, так і знецінені кредити, то їхня частка становила би на сьогодні 51.7% замість 48.9%, яка відображена в офіційній статистиці. Для усунення навіть цієї розбіжності НБУ планує зробити визначення непрацюючих кредитів більш консервативним, щоб воно охоплювало обидві категорії[4].

Висновки. Незважаючи на загострення ситуації в країні у зв'язку з економічною кризою, підвищенням обмінного курсу національної валюти, зростання інфляції, та у зв'язку з надзвичайними внутрішніми проблемами, банки всеодно роблять все можливе для покращення управління кредитним портфелем. Процес управління кредитним портфелем банку призначений для забезпечення максимального прибутку на певний рівень ризику. При оцінці кредитного ризику доцільно розділити кредитний ризик на рівні транзакції та кредитний ризик на рівні портфеля банку. При управлінні кредитним портфелем, аналіз структури активів є обов'язковою умовою. Зрештою, це залежить від складу кредитного портфеля, його ефективності та прибутковості. Для покращення якості кредитного портфеля банку необхідно:

- провести розумну кредитну політику України, якій сума кредитний портфеля не перевищує 35—50% активів банку;
- постійно контролювати банки, які здійснюють агресивну кредитну політику на банківському ринку, тобто більше 80% активів знаходиться в кредитному портфелі. На нашу думку, вони знаходяться під загрозою, особливо в періоди нестабільності.
- розробляти та суворо дотримуватися положень основної грошово-кредитної політики з урахуванням зовнішніх та внутрішніх чинників, що впливають на роботу банку;

- забезпечити ефективний моніторинг фінансового стану позичальника для контролю динаміки сумнівних боргів у банку;
- переоцінити кредитний портфель за реальною вартістю (на ринку);
- комерційні банки повинні ретельно підбирати зовнішнього аудитора для запобігання шахрайству та запобігання асоціації аудитора особи з банком.

Список літератури

1. Аналіз банківської діяльності: підручник А.М. Герасимович, М.Д. Алексеєнко, І.М. Парасій-Вергуненко ін. За ред. А.М. Герасимовича. Київ.: КНЕУ, 2004. 599 с.
2. Бугель Ю. Аналіз якості структури кредитного портфеля комерційних банків в ринкових умовах господарювання. Українська наука: минуле, сучасне, майбутнє : збірник наукових праць. Тернопіль : Економічна думка, 2011. Вип. 11. С. 51-57.
3. Жукова Н.К., Зражевська Н.В. Сучасний стан та проблеми управління кредитним портфелем комерційних банків. Економічний часопис-XXI. - 2013. № 1-2 (1). -71 с.
4. Звіт про фінансову стабільність Національного банку України [Електронний ресурс] URL: <http://www.bank.gov.ua/stability/report>.
5. Огляд банківського сектору/НБУ [Електронний ресурс] URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/kreditniy-portfel-bankiv-skorotivsiya-a-pributok-zmenshivsiya-vnaslidok-covid-19-ta-karantinu-oglyad-bankivskogo-sektoru>
6. Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями // Постанова Правління Національного банку України від 25.01.2012 р. № 23.
7. Чуб П.М. Нетрадиційний підхід управління кредитним портфелем комерційного банку (практика) Ринок цінних паперів України. 2003. № 7-8. С. 55-61.

ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПОДАТКАМИ

Подольчук О.А.

*Вінницький національний аграрний університет,
завідувач кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки,
кандидат економічних наук, доцент*

ACCOUNTING AND INFORMATION SUPPORT OF TAX CALCULATIONS

Podolianchuk O.

*Vinnitsia National Agrarian University,
The head of the department of accounting and taxation in the fields of economics,
Candidate of Economic Sciences, Associate Professor*

Анотація

В статті досліджено наукові думки до визначення понять «інформаційне забезпечення», «обліково-аналітичне забезпечення», «податковий облік». Висловлено думку про доречність використовувати трактування «облік в оподаткуванні», який є складовою облікової роботи бухгалтера щодо розрахунків з бю-

джером. Обґрунтовано думку, що обліково-інформаційне забезпечення розрахунків за податками є основою прийняття рішень зацікавленими особами. Доведено, що особливості системи оподаткування суб'єктів господарювання та специфічні методи і прийоми обчислення податків і зборів (обов'язкових платежів) впливають на ведення обліку в оподаткуванні.

Abstract

The article examines scientific ideas to define the concepts of "information support", "accounting and analytical support", "tax accounting". The opinion is expressed about the appropriateness to use the interpretation of "accounting in taxation", which is a part of accounting for settlements with the budget. The opinion that accounting and information support is the basis for decision-making by interested parties is substantiated. It is proved that the peculiarities of the taxation system of economic entities and specific methods and techniques of calculating taxes and fees (mandatory payments) affect the accounting in taxation.

Ключові слова: облік в оподаткуванні, інформація, розрахунки за податками.

Keywords: accounting in taxation, information, tax calculations.

Formulation of the problem. The success of business entities, regardless of organizational and legal form, depends on the effective management. Scientific publications have repeatedly proved that accounting influences management decisions, as the received accounting information certifies the data on the activities of the enterprise and allows for further planning and control. Accounting provides systematization of information in primary documents, accounting registers and reporting forms on the availability of resources, sources of their formation, areas of use, on business processes and operations, their nature and scope, on the formation of income, expenses and results of operations, borrowed and borrowed funds and the state of arrears, etc. Thus, the credentials are the basis for the transformation of data in accordance with user requests. One of the users of accounting information is the state in the person of tax administrators. Therefore, the organization of accounting calculations with the budget is an important tool in the management of the country's economy. Primary documents, accounting registers, reports, which contain information for a certain period and are subject to control in connection with the collection of taxes, fees (payments) and which are aimed at control actions of administrators are subject to administration. Thus, the issue of quality accounting and information support of calculations with the budget determines the relevance of the topic of this study.

Analysis of recent research. Significant contribution to the development of accounting and taxation was made by such scientists as Veremchuk D.V., Grygorenko Y.V., Podolianchuk O.A, Svidersky D., Sopko V.V., Khomin P.Ya. and other.

The attention of scholars and practitioners is focused not only on accounting for tax calculations, because in this area intersect trilateral interests: the state, businesses and citizens. It is obvious that effective tax management will ensure the achievement of a balance of interests of different parties. Therefore, a thorough study requires accounting for tax payments as a basis for their management.

The purpose of the study is to reveal the essence of accounting and information support for tax payments.

Presenting main material. An important aspect of the management system of any enterprise is the information support of accounting.

According to the current legislation, information is any information and / or data that can be stored on physical media or displayed in electronic form [16]. However, only information that is properly collected, systematized and summarized in a usable form plays an important role in the management process. From the reliability, completeness, clarity and relevance of the aggregate information depends on the information support of the management system, aimed at an objective assessment of the facts and results of activities and the validity of management decisions in the future.

Business entities that provide information about their activities and its results, form a certain array of accounting and, accordingly, economic information space. Each company in the process of using information from the external environment and generated within the entity. The accounting indicators summarized in the financial statements become a factor that can influence the decisions of entities regarding their intentions and further actions. Thus, accounting information to some extent forms the economic information space and at the same time depends on it [17].

It should be noted that in scientific research the classification features of information are distinguished in different ways. However, information that characterizes a set of figures, facts, information and other data that mainly quantitatively reflect socio-economic phenomena and processes, refers to economic information. Economic information is the basis of information support of the management process of the business entity [10, p. 81].

In the economic literature there are different approaches to the interpretation of the concept of "information support" (Table 1).

Definition of "information support" in the works of domestic and foreign scientists

Authors	Definition
Balabanova L., Alachova T.	Information support is a set of actions to provide the necessary information for management activities in the specified place based on certain procedures with a given frequency.
Bosak I.P., Paliga E.M., Skull A.V.	Information support - the availability of information necessary for the management of economic processes contained in the databases of information systems. Information systems, in turn, are systems for storing, processing, converting, transmitting and updating information using computers and other equipment.
Klymenko O.V.	Information support is a set of developed and implemented design solutions for the composition, form of presentation and organization of information contained therein.
Kalyuzhny R., Tsybalyuk V.	Information support is a combination of all the information used, specific tools and methods of its processing, as well as the activities of specialists in the effective use of data, information, knowledge in the management of a particular system
Tereshchenko L.O., Mat- vienko-Zubenko I.I.	Information support - an important element of automated accounting information systems designed to display information that characterizes the state of the managed object and is the basis for management decisions
Chernov V.A.	Information support is a process of meeting the needs of specific users in information based on the use of special methods and means of its receipt, processing, accumulation and issuance in a user-friendly form
Chumachenko M.G.	Information support - the process of providing information and a set of documents in various forms, which reveals the essence of each process.

Source: [21]

Analyzing the data in table 1, we can identify three approaches to the content of information support:

- 1 - a set of quality information necessary for management;
- 2 - actions that ensure the registration, generalization, transmission (movement) of information in order to effectively use it;
- 3 - database of accounting information systems.

The opinions of scientists are justified, because to make a decision it is necessary to summarize the full array of information and analyze it. At the same time, in modern business conditions it is impossible to ensure the performance of management functions without the availability of the minimum necessary technical and communication means.

The opinion of scientists and researchers that information support is the provision of the company's management to make effective management decisions

with the necessary information array of data obtained from incoming information flows by organizing the technological process of information processing. In addition, information support as a process is part of the concept of communication, ie the process of information exchange, on the basis of which management receives the information necessary for management decisions [20, p. 163].

It is also worth noting that the concept of information support includes all the information used in the management system, as well as a set of information technologies, hardware and software that ensure the receipt, processing and movement of information flows [2, p. 125].

In scientific research, more attention is paid to the separation of the concept of accounting and analytical support (Table 2).

Table 2

Definition of "accounting and analytical support" in the research of scientists

Author	Definition
Gilmiyarova M.R.	Accounting and analytical support is characterized as a conceptual model consisting of interconnected accounting and analytical procedures and used to provide the management of the corporation with the necessary information.
Zenkina I.V.	Accounting and analytical support is an integrated system of accounting and analysis that systematizes information to justify business strategy, coordination of areas of long-term development of the enterprise, systematic assessment of the effectiveness of operational-tactical and strategic management decisions.
Yuzva R.P.	Accounting and analytical management - a set of accounting and analytical processes combined into an accounting and analytical system and aimed at meeting the information needs of users by converting primary information into generalized in accordance with the defined objectives, as well as regulatory, methodological, organizational, software, mathematical, technical and ergonomic support.
Kirilov I.M.	Accounting and analytical management is a set of interconnected structural elements that form a holistic and continuous process of forming an effective system of accounting, analysis and control of the main key performance indicators of the entity.
Sirtseva S.V.	Accounting and analytical support of the management system of agricultural enterprises - the formation of information of an accounting nature, which summarizes the results of activities and analytical, which precedes the adoption of an informed management decision.

Source: formed for [19, p. 86-87]

Also noteworthy is the opinion of Pravdyuk M.V., which defines: "accounting and analytical support - is a documented process of selection of economic data for the management of agricultural enterprises and, depending on the purpose, generates accounting, analysis and control data for management decisions and has different degrees of detail and hierarchy [9, p.128].

At the same time, scientists characterize the definition of information accounting - as a set of input data, database system, their processing, measures to search, obtain, store the necessary information in order to properly implement and reflect economic activity [20, p. 163].

The need for information to make a particular decision is individual and depends on many factors. Therefore, taking into account the theoretical basis, we believe that accounting and information support of tax calculations is a set of reliable, relevant and sufficient accounting information on the content of business transactions related to the origin of the object and base of taxation, and laws and regulations that regulate and determine the relations arising in the field of taxation.

In our opinion, accounting information is recorded in the primary documents, registers, accounts of the accounting system and summarized in the reporting information about business transactions, the proper use of which will ensure positive decisions in the management of the enterprise. The specificity of accounting information is that it is the basic information that comes from the object of management to its subject, and its significance lies in the ability of the subject to exercise previous, current and subsequent control over the object [11, p. 116].

The accounting information should include:

- accounting and reporting data; tax accounting and reporting data; statistical accounting and reporting data;
- data of management accounting and reporting (graphs and tabular materials on production and sales;

plans and budgets, reports on their implementation; production standards and regulations) [14, p. 76].

Accounting information is provided in standard forms, which are regulated (accounting, financial, tax and statistical reporting) and developed directly at the enterprise (internal management reporting).

Let's find out what kind of accounting is used for calculations with the budget.

First of all, it should be noted that in the modern system of economic accounting formed several independent subsystems of a single accounting system. Studies confirm the separation of the subsystem of financial (accounting), management (internal), tax and statistical accounting [12, p. 86]. We are in favor of this division being conditional for the definition and clear justification of the source information to different user groups.

Thus, even before the adoption of the Tax Code of Ukraine, a number of authors argued that there were no grounds for separate tax accounting. Instead, for example, the authors of research and manuals on the organization of accounting proposed to use the term "tax calculations". These authors also believe that the calculations should be made in the accounting system, but in separate special registers. Researchers on taxation believe that issues of tax accounting belong to the field of accounting and reporting, and researchers on accounting - to the field of taxation and finance. One part of the scientists believes that tax accounting does not exist, others replace the definition of "tax accounting" with "tax calculations". In addition, some authors consider it a subsystem of accounting, others call it a system of grouping information to determine the tax base for taxes [12, p. 86].

The emergence of tax accounting in Ukraine and its separation into an independent sphere of accounting activities of enterprises is associated with the adoption in 1997 of the Laws of Ukraine "On corporate income tax" and "On value added tax", which expired due to

entry into force since 2011 of the Tax Code of Ukraine. At the same time, the legislative acts did not contain and do not contain today a definition of the category "tax accounting", do not formulate its principles, goals, objectives and methods. Therefore, the question of the

existence of tax accounting is debatable, a number of scholars do not recognize the right to its existence.

Due to the fact that the current legislation does not define the term "tax accounting", it is interpreted differently in the special literature (Table 3).

Table 3

Definition of "tax accounting" from the point of view of different authors

Author	The essence of the concept
Bryzgalin A.V.	A system for collecting, recording and processing business information necessary for the correct calculation of the taxpayer's tax liabilities.
Accounting encyclopedia	A system of generalizing information to determine the tax base for a particular tax on the basis of primary documents, in accordance with the procedure established by the relevant chapters of the Tax Code.
Geyer E.S.	The system of collection, registration, generalization, storage and transmission of information to determine the tax base for taxes according to the rules established by tax legislation, performs the functions of accrual and payment of taxes.
Gusakova O.S.	The accounting subsystem, which according to certain rules approved by the state, performs the functions of accrual and payment of taxes to the relevant government agencies.
Zagorodniy A.G., Voznyuk G.L.	1) a system of mandatory forms and methods for taxpayers to reflect the results of economic activity or other objects related to the determination of the tax liability for certain taxes; 2) accounting in the tax authorities of taxpayers and the status of their settlements with the budget.
Ivanov Yu.B., Krysovaty A.I., Kizima A.Ya., Karpova V.V.	An orderly system of collection, registration and generalization of storage and transfer of information to determine the tax base for the tax on the basis of primary documents, grouped in accordance with the procedure provided by current tax legislation.
Kotsupatriy M.M., Kovach S.I.,	Accounting subsystem, which according to the rules established by the state generates information on the accrual and payment of taxes and fees to the relevant government agencies, whose main task is to control the correctness, timeliness and completeness of accrual and payment of taxes and fees (mandatory payments).
Melnichuk V.V.	The process of registration of some and purposeful selection of other informative indicators that are necessary for the analysis, planning and management decisions related to the taxation of the enterprise.
Krysovaty A.I., Kizima A.Y.	System of collecting and processing information to determine the tax base of the enterprise in accordance with the requirements of tax legislation.
Maksimova V.F., Artyukh O.V.	Comprehensive accounting of tax payments and revenues of taxpayers, carried out at the level of enterprises, organizations and tax authorities.
Nachalov A.V.	Accounting for gross income and gross expenses to determine taxable income.
Onysko S.M., Tofan I.M., Gritsyna O.V.	System for collecting, recording and processing the information necessary for the correct calculation of the taxpayer's tax liabilities
Paley S.B.	Comprehensive accounting of tax payments of all registered and unregistered taxpayers, carried out at the level of legal entities.
Financial dictionary	A system of collecting, recording and summarizing information to determine the tax base for taxes based on primary documents grouped in accordance with the procedure provided by tax legislation.
Financial and credit encyclopedic dictionary	The tax legislation establishes the sequence of actions of controlling bodies for registration, re-registration or deregistration of persons subject to tax accounting, as well as the activities of controlling bodies for maintaining the Unified State Register of Taxpayers.
Hrabrov A.O.	Information grouping system for determining the tax base by taxes based on primary documents grouped in accordance with the procedure provided by current tax legislation.

Source: [3, p. 65]

Analysis of scientific opinions shows that some scientists put in the first and foremost the so-called tax accounting and in fact rejects the need for accounting and gives it secondary importance. It is impossible to agree with this opinion, because the Tax Code of Ukraine (TCU) normatively enshrines the position of

accounting as a single information base. The TCU also states: "For tax purposes, taxpayers are required to keep records of income, expenses and other indicators related to the definition of objects of taxation and tax liabilities, on the basis of primary documents, accounting registers, financial statements, other documents related

to the calculation and payment of taxes and fees, the maintenance of which is provided by law "[12, p. 87].

Given the world practice, scientists identify three models of tax accounting (Fig. 1).

The presented models of tax accounting have both advantages and disadvantages. However, the result must be objective. That is, the object and the tax base must be defined correctly; they will be the same in any model. In this case, the taxpayer must pay the amount

of tax liability on time and in full.

The judgment of D.V. Veremchuk is correct. that tax accounting applies only to those business transactions of taxpayers that reflect the emergence or change of the object of taxation only for income tax and VAT. For other taxes and fees, tax accounting is not required, as the accounting of these taxes and fees is conducted in the accounting system [1].

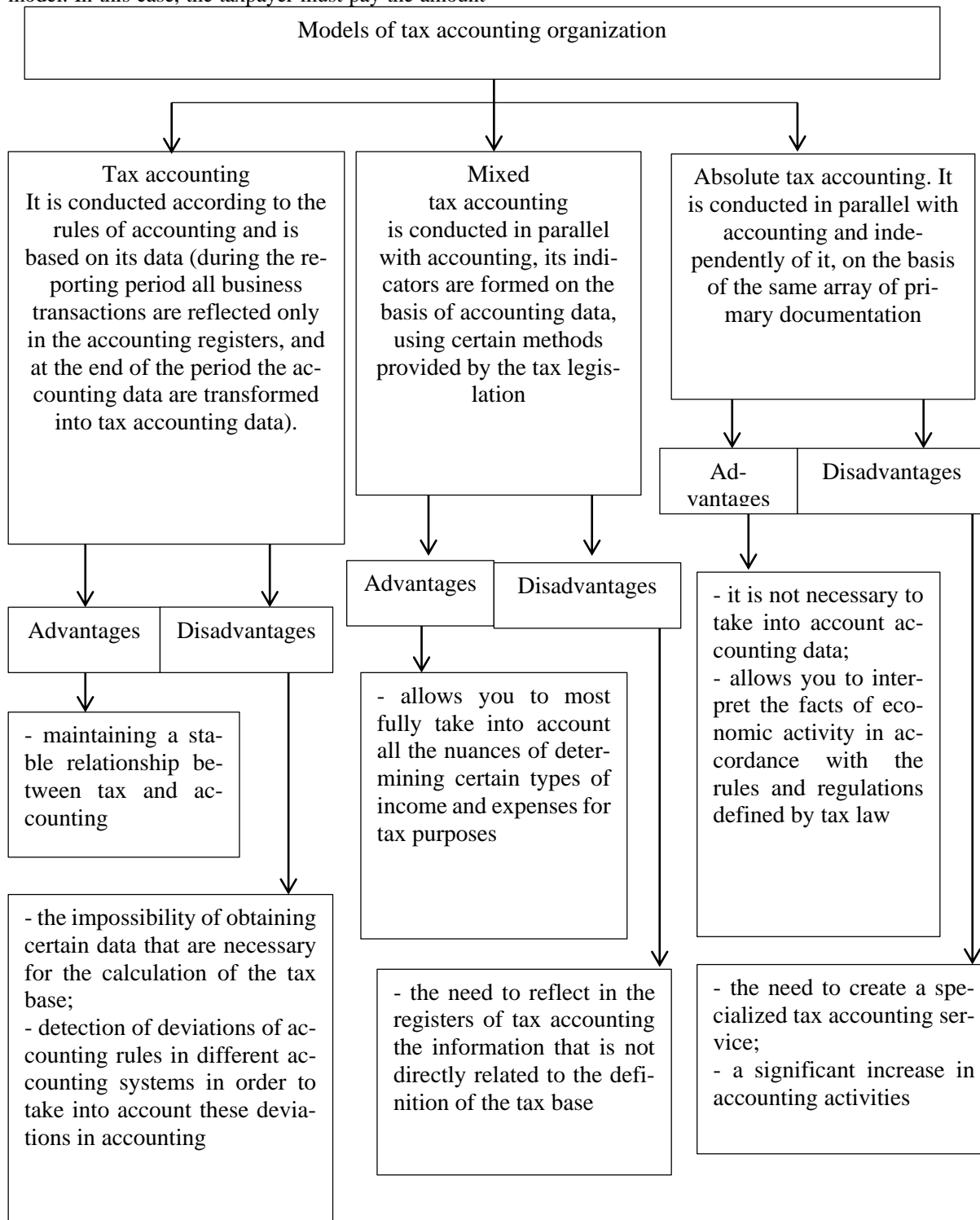

Fig. 1. Alternative models of tax accounting

Source: [6, p. 421]

In support of this view, we describe the relationship and differences between financial and tax accounting (Table 4).

Relationship and differences between financial and tax accounting

Relationship	Differences
1. Based on the same primary documents. 2. Record the same facts of economic life. 3. Maintained by the same specialists-accountants. 4. The main part of the information received in both the system of financial and tax accounting is intended for external users.	1. A special approach to determining the time of occurrence of tax liabilities and VAT tax credit, calculation of their amounts. 2. The amount of costs under the TCU is not identical to the amount of operating costs. 3. Different approaches to determining the object of taxation. 4. Different purpose of financial and tax reporting (if the first can characterize the financial condition of the entity in general, the second - only the state of settlements with the budget for the relevant taxes. 5. The task of financial accounting - to ensure the formation of complete and reliable information about activity of the enterprise, its property condition and control over expediency of economic operations, use of material, labor and financial resources.

Source: [7, p. 10]

According to Swiderski D., it is correct to use the term "tax accounting", because the process of preparing information for tax authorities includes all the main components of accounting - observation, continuity, continuous reflection of economic facts, legal evidence (documentary nature), cost measurement, interrelated reflection of economic activity (reflection of economic facts on the basis of the balance sheet method). According to the author, all these characteristics are quite acceptable for tax accounting [18, p. 298].

However, the author notes that common to all types of accounting is the unity of the information base, based on which the transformation of data for different users. The collection of primary information for all types of accounting is carried out according to uniform rules, which avoids duplication of data, and thus increase the efficiency of providing information for management purposes [18, p. 298].

Therefore, the opinion is relevant [4, p. 9] that the process of collecting (collecting) taxes should be divided into two parts: the process of actual taxation and the process of tax accounting and reporting (Table 5).

Table 5

Components of the tax collection process

The process of taxation	The process of tax accounting and reporting
1. Identification of the enterprise as a taxpayer (tax)	1. Preparation of primary and consolidated documents
2. Evaluation of alternatives or optimization of taxation	2. Record of transactions in the registers of tax and financial accounting (generalization)
3. Definition of the object of taxation	3. Preparation of declarations (tax calculations)
4. Determination, assessment, calculation of the tax base	4. Submission of declarations (tax calculations) to the controlling body
5. Application of the tax rate	5. Payment of tax (payment, control of dates and amounts of principal payments, advances or overpayments)
6. Clarification of the procedure and term of tax payment	6. Control of dates and amounts of tax refunds from the budget (for VAT)
7. Establishing the procedure for calculating the tax (collection) and analysis of its results	The process of tax accounting and reporting

Source: [4, p. 9]

The process of "taxation" at the level of the taxpayer can be defined as certain actions and financial and analytical calculations of the staff of the taxpayer in order to make management decisions on the calculation and payment of tax (collection) to the budget. The concept of "tax accounting" characterizes the process of fixing (reflecting) the accrued (calculated) components of the tax base, the amounts of the tax (tax liability) and its amounts paid [4, p. 9].

Having studied the scientific literature, we consider it appropriate to use the interpretation of "accounting in taxation", which is part of the accounting work of the accountant for calculations with the budget. Tax accounting is a system of collecting, processing and accumulating information of the taxpayer, necessary for

the calculation of taxes and fees specified by law, for the purpose of tax reporting. We believe that accounting and "tax accounting" cannot replace or replace each other and should exist within a single accounting system, not one to replace the other. Both financial and tax accounting use the most important elements of accounting - documentation, double entry. The balance on tax accounts is an integral part of the balance sheet currency, which, although it reflects most of the balances on synthetic financial accounts, but also includes items generated in the system of tax records.

The purpose of accounting in taxation is to form a reliable and legally justified size of the tax base and determine the amount of tax liabilities from taxes and fees for generalization in tax reporting for individual taxes.

Despite differing views on the existence of separate tax accounting from financial, it is undeniable that the only information base is the primary documents. The primary documents form an idea of the nature and features of business transactions. For accounting purposes, primary documents are required for the registration of facts of economic life, and for accounting purposes, they are the basis for determining the tax base and confirming the accuracy and completeness of its definition.

In summary, it can be noted that the accounting and information support of tax calculations includes external and internal information. External is a set of legal framework in the field of determining and disclosing the main elements of taxes and their accounting support, internal are primary documents, accounting registers, data of synthetic and analytical accounting, reporting, accounting policies and more.

The registration of facts related to the emergence of the tax base is reflected in the primary documents. Information on settlements with the budget for taxes and fees is summarized in the system of relevant accounts and various forms of reporting. Determining the amount of tax payments is carried out in the process of processing information at different levels and in each direction.

The forms of primary documents for determining the tax base and tax liability are established by the current tax legislation (for example, tax invoices, excise invoices). Also, primary accounting documents are used instead. The taxpayer can develop primary tax accounting documents independently (accountant's certificates, tax calculations, explanatory notes). All information from primary documents is summarized in the system of accounting accounts or accounting is performed without using the method of double entry.

Tax registers are generalized forms for systematization of data on the tax base and tax liabilities for the reporting (tax) period, which are grouped in accordance with the requirements of tax legislation. Forms of tax

registers are regulated by law (for example, for value added tax - the Unified Register of Tax Invoices, for personal income tax - the book of income and expenses).

Tax reporting is a declaration, calculations, reports, which are made by the taxpayer based on accounting data separately for each tax or fee paid.

According to the TCU [8], taxes and fees are divided into:

I - national taxes and fees: corporate income tax; Income tax; VAT; excise tax; environmental tax; rent; toll; military duty (until the completion of the reform of the Armed Forces of Ukraine).

II - local:

- taxes: property tax (transport tax; land tax; real estate tax other than land), single tax;

- fees: fee for parking spaces for vehicles; tourist tax.

Each business entity, taking into account the organizational and legal status, the specifics of the activity, the availability of a specific tax base acts as a payer of certain taxes and fees.

In scientific research it is believed that taxes are intertwined economic, political and legal aspects, taxes are defined as a dualistic category, because they are both economic and legal relations, and on the basis of which the imperatives of taxation - statistical and economic [5, p. 202].

According to the concept of statistical imperative, economic processes are strictly controlled by the state and the legal content of taxes prevails over their economic content. According to the economic concept, the state serves the public interest, and taxes are seen primarily as a distributive tool.

Kucher S.V. considers that the tax is, first of all, a financial category, because initially its significance was to fill the revenue side of the state budget and further redistribution to the needs of society. However, today their understanding has expanded significantly, and taxes are simultaneously a financial, legal and accounting category (Fig. 2) [5, p. 203].

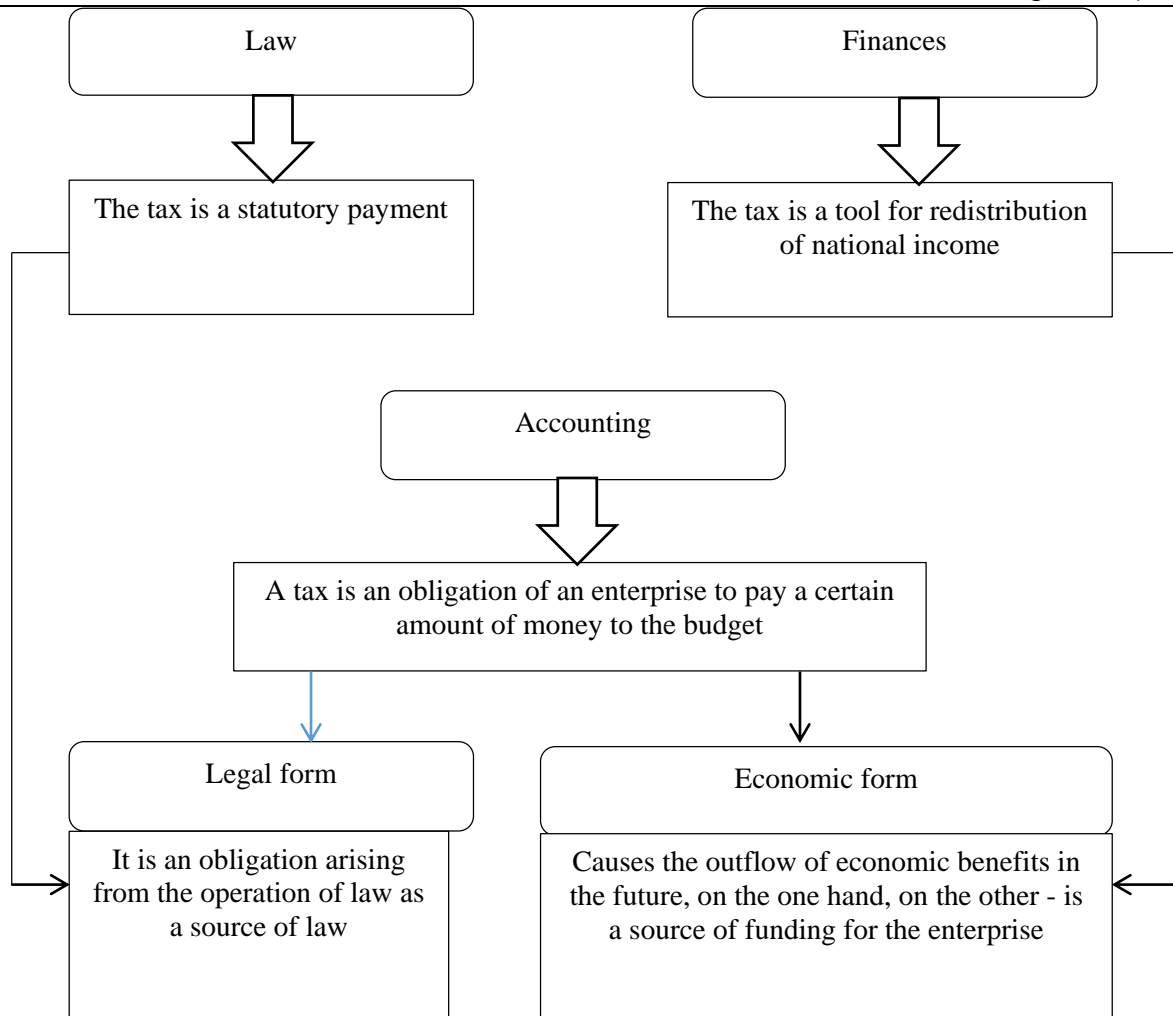

Fig. 2. Understanding taxes from a financial, accounting and legal point of view
Source: [5, p. 204]

First of all, the tax is a financial category, and in order for taxes to go to the state budget, the obligation to pay them must be enshrined in national law, which explains their legal content.

The accounting content of taxes is explained by the fact that their calculation and payment to the budget is provided by the accounting system of taxpayers, in which taxes are classified as liabilities of the enterprise [5, p. 203].

The legal and accounting approach determine the legal form of the tax, which is that the need and the order of reflection in the accounting obligations to the state, the order of preparation and submission of financial statements are determined by current legislation [5, p. 203].

The combination of accounting and financial approaches to understanding taxes determines their economic content, which, above all, is that taxes cause an outflow of economic benefits in the future in the form of cash to pay to the budget. On the other hand, acting as an obligation of the enterprise, taxes are a source of financing its activities until these obligations are transferred to the state budget [5, p. 204].

Current legislation allows businesses to choose the taxation system, which is represented by two options [8]:

1 - payment of taxes on the general system of taxation. General system of taxation, accounting and reporting - has a complex system of doing business in terms of accounting and reporting. However, it allows you to engage in any activity and there are no other restrictions inherent in the simplified taxation system. The general system of taxation consists of a set of taxes and fees to the budget, accrued in the manner prescribed by the laws of Ukraine.

2 - payment of taxes under the simplified taxation system. Simplified system of taxation, accounting and reporting - a special mechanism for collecting taxes and fees, which establishes the replacement of individual taxes and fees, to pay a single tax in the manner and under the conditions specified by the TCU, while maintaining simplified accounting and reporting.

Regardless of the taxation system chosen by the business entity, it is obliged to properly keep records and record business transactions.

If the business entity - legal entity chooses the general system of taxation, in the presence of the object of taxation determine and make to the budget the following obligations for tax payments: income tax, value added tax, personal income tax, environmental tax, payment (tax) on land, military duty and the single social contribution.

If the business entity - a natural person-entrepreneur chooses the general system of taxation, in the presence of the object of taxation determine and pay to the budget the following obligations for tax payments: personal income tax, military duty and the single social contribution.

The simplified taxation system can be chosen by both legal entities and natural persons-entrepreneurs, if they meet the requirements of the TCU, and is registered as a single tax payer in the prescribed manner:

1) the first group - natural persons-entrepreneurs who do not use the work of employees, carry out exclusively retail sale of goods from outlets in the markets or carry out economic activities to provide household services to the population and whose income during the calendar year does not exceed 1,000,000 hryvnias;

2) the second group - natural persons-entrepreneurs who carry out economic activities for the provision of services, including household, single tax payers or the population, production or sale of goods, activities in the restaurant industry, provided that during the calendar year meet a set of such criteria: do not use the work of employees or the number of persons who are in an employment relationship with them does not exceed 10 people at a time; the amount of income does not exceed 5,000,000 hryvnias.

3) the third group - natural persons-entrepreneurs who do not use the work of employees or the number of persons who are in employment with them, is not limited and legal entities - business entities of any organizational and legal form, in which during the calendar the amount of income does not exceed UAH 7,000,000;

4) the fourth group - agricultural producers, in which the share of agricultural production for the previous tax (reporting) year is equal to or exceeds 75%. Depending on the chosen system of taxation, the organization of accounting for taxes and fees depends.

Legal entities, including single tax payers of group 4 (which belong to the simplified taxation system) can choose one of the following forms of accounting:

- 1 - journal or journal -order;
- 2 - a simple form of accounting;
- 3 - simplified form of accounting;

- with the use of registers in accordance with the Order of the Ministry of Finance of Ukraine №422;

- with the use of registers in accordance with the Order of the Ministry of Finance of Ukraine №720 (without double entry);

4 - automated form of accounting - a computer accounting program that provides for the formation of accounting registers [13].

If the business entity is a natural person-entrepreneur in the general system of taxation, it keeps a book of income and expenses for such taxpayers.

Payers of the single tax of the first and second groups and payers of the single tax of the third group (natural persons-entrepreneurs) who are not VAT payers keep records in any form, by monthly reflection of the received incomes. This rule also applies to single tax payers of the third group (natural persons-entrepreneurs), who are VAT payers [15]. At the same time, the

TCU provides: for the former to keep the Book of income, for the latter - the Book of income and expenses.

Thus, the accounting support of tax payments is influenced by both the tax system and the organizational and legal form of business entities (legal entities and individuals).

Given the above, define the main objectives of accounting for taxation:

- clear documentation of calculations;
- timely and complete registration of data of primary accounting of tax calculations in tax registers;
- objective determination of the tax base and tax liability;
- completeness of information on tax liabilities in the financial and tax reporting.

Conclusions. The tax system of Ukraine is a set of taxes, fees and other mandatory payments and contributions, which in the accounting system of the entity are costs. At the same time, tax calculations are part of the sources of economic assets and form current liabilities, as they are expected to be repaid within one operating cycle or within twelve months from the balance sheet date.

The peculiarities of the taxation system of economic entities and specific methods and techniques of calculating taxes and fees (mandatory payments) affect the accounting in taxation, and therefore, the latter requires a thorough knowledge of practicing accountants and constant in-depth research.

Information on taxes, fees and charges is of interest not only to businesses but also to the state and individuals. It is the accounting and information support that is the basis for decision-making by stakeholders. Thus, accounting in taxation is part of a single accounting system of the enterprise and is aimed at generating information about the tax base and the amount of tax liabilities.

References

1. Veremchuk D.V. Organization of tax accounting at the enterprise: a historical review and systematization of scientific views. URL: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/92824/06-Veremchuk.pdf?sequence=1> (accessed 14.09.2020).
2. Gangal L.S. Mechanism of accounting and analytical support for managing the competitiveness of agricultural enterprises. *Innovative economy*. 2016. №1-2. Pp. 124-130.
3. Grygorenko Yu.V. Features of tax accounting of value added tax. *A young scientist*. 2016. №3 (30). Pp. 64-69.
4. Kopteeva G.M. Accounting and reporting in taxation: textbook. Kh. .: Published by the Textbook of NTU "KhPI", 2018. 493 p.
5. Kucher S.V. Income tax as an object of socio-economic relations "state - enterprise". *Problems of theory and methodology of accounting, control and analysis*. 2014. №3. pp. 201-211.
6. Magopets O.A., Kuzmenko G.I. Models of tax accounting organization. *Scientific works of Kirovograd National Technical University. Economic sciences*. 2014. 25. pp. 418-426.

7. Accounting support of tax reporting at the enterprises of Ukraine: textbook. / Zhuravel G.P., Garasim M.P.; Garasym P.M., Khomin P.Ya. ; ed. Ya. Khomin. Ternopil: TNEU 2014. 272 p.
8. Tax Code of Ukraine: Law of Ukraine of 212.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (access date 14.09.2020).
9. Pravdyuk M.V. Accounting and analytical support of liquidity management of agricultural enterprises. Economy. Finances. Management: current issues of science and practice. 2019. №2. Pp. 124-139.
10. Podolianchuk O.A. Accounting information and its qualitative characteristics in accordance with accounting standards. Economy. Finances. Management: current issues of science and practice. 2018. №8. Pp. 79-90.
11. Podolianchuk O.A. Usefulness of accounting information for management purposes. II International Scientific and Practical Internet Conference "Accounting, Taxation and Control: Theory and Methodology", November 20, 2017, Ternopil. Pp. 116-118.
12. Podolianchuk O.A. Value added tax: the nature and state of primary accounting. Economy. Finances. Management: current issues of science and practice. 2017. №1. Pp. 82-102.
13. Podolianchuk O.A. Organization of accounting by small businesses. Efficient economy. 2017. №4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5536> (access date 14.09.2020).
14. Pocenteilo P., Humeniuk O. Information support of analytical activities in enterprise management. Institute of Accounting, Control and Analysis in the context of globalization. 2019. №1-2. Pp. 74-82.
15. On Amendments to the Tax Code of Ukraine on the Functioning of the Electronic Cabinet and Simplification of the Work of Individual Entrepreneurs": Law of Ukraine №786-IX of July 14, 2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/786-20#Text> (appeal date 14.09.2020).
16. On information: Law of Ukraine №2657-XII of October 2, 1992. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (appeal date 14.09.2020).
17. Sardarchuk I.I. Accounting and information support of internal control. URL: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/2956/1/89.pdf> (access date 14.09.2020).
18. Svidersky D. Methodological foundations of tax accounting. Scientific works of Kirovograd National Technical University. Economic sciences. 2012. №22. Pp.296-302.
19. Syrtseva S.V. Methodical approaches to the formation of accounting and analytical support of the management system of agricultural enterprises. Bulletin of Agrarian Science of the Black Sea Region. 2015. №2. Vol. 1. Pp. 85-93.
20. Sopko V.V., Galak K.I. Information support of accounting of socially-oriented activity. Research and production magazine "Business Navigator". 2018. №1-2 (44). Pp. 162-166.
21. Yurchuk N.P. Methods of forming information support of the information system of payroll accounting in agricultural enterprises. Efficient economy. 2017. №5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5578> (access date 14.09.2020).

TRENDS IN THE IMPLEMENTATION OF SOCIAL POLICY IN UKRAINE

Smaglo O.

Candidate of economics

Associate Professor of Department of Finances

Vinnitsia Institute of Trade and Economics of KNUTE

Abstract

The main attention is paid to the study, analysis and generalization of the experience of social state policy in Ukraine, as well as its priorities and goals. The influence of social policy of other countries on the development of domestic policy in the social sphere is analyzed. The experience of developed countries shows that in the conditions of innovative development the increase of social and individual wealth, as well as the development of society itself is impossible without an active, systematic social policy. The relevance of this topic is that improving the quality of life of the population is an urgent need of modern Ukraine, due to the need to consolidate society, unite efforts of all its strata to achieve social development goals with a focus on achieving high social standards and norms. It is necessary to critically rethink the world experience of forming a new socio-economic space in accordance with national needs and demands, providing for the replacement of old ways of solving social problems with fundamentally new, more effective ones. The main directions of social policy at both state and regional levels are part of the ideology of state building, which aims to ensure human rights and freedoms, integration of society around the national idea, reproduction of social values, social partnership, development of democratic institutions of self-government in society. strategies to stop the trend of moral and spiritual degradation of society. Priority is given to economic development to the detriment of the goals of human development, which in turn has a negative impact on the socio-economic development of the country.

Keywords: decentralization, economic growth, socio-economic development, social policy, social sphere, standard of living, social life.

Обліково-інформаційне забезпечення розрахунків за податками

Podolianchuk O.A.

Vinnitsia National Agrarian University,

The head of the department of accounting and taxation in the fields of economics,

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor

Анотація. В статті досліджено наукові думки до визначення понять «інформаційне забезпечення», «обліково-аналітичне забезпечення», «податковий облік». Висловлено думку про доречність використовувати трактування «облік в оподаткуванні», який є складовою облікової роботи бухгалтера щодо розрахунків з бюджетом. Обґрунтовано думку, що обліково-інформаційне забезпечення є основою прийняття рішень зацікавленими особами. Доведено, що особливості системи оподаткування суб'єктів господарювання та специфічні методи і прийоми обчислення податків і зборів (обов'язкових платежів) впливають на ведення обліку в оподаткуванні.

Ключові слова: облік в оподаткуванні, інформація, розрахунки за податками

Постановка проблеми. Успішність діяльності суб'єктів господарювання незалежно від організаційно-правової форми залежить від організації ефективного управління. Неодноразово в наукових публікаціях доведено, що бухгалтерський облік впливає на прийняття управлінських рішень, оскільки отримана облікова інформація засвідчує дані про діяльність підприємства і дає можливість здійснювати в подальшому планування та контроль. Бухгалтерський облік забезпечує систематизацію інформації в первинних документах, облікових регістрах та звітних формах про наявність ресурсів, джерела їх формування, напрями використання, про здійснювані господарські процеси та операції, їх характер і обсяги, про формування доходів, витрат та результати діяльності, про запозичені та залучені кошти і стан заборгованості по розрахунках тощо. Таким чином облікова інформація є основою для трансформації даних у відповідності до запитів користувачів. Одним із користувачів облікової інформації є держава в особі податкових адміністраторів. Тому, організація бухгалтерського обліку розрахунків із бюджетом є важливим інструментом у процесі управління економікою країни. Первинні документи, регістри обліку, звітність, в яких містять відомості за певний період та підлягають контролю у зв'язку із справлянням податків, зборів (платежів) та на які спрямовані контрольні дії адміністраторів є предметом адміністрування. Отже, питання якісного обліково-інформаційного забезпечення розрахунків з бюджетом визначає актуальність теми даного дослідження.

Аналіз останніх досліджень. Значний внесок у розвиток обліку та оподаткування здійснили такі науковці як Веремчук Д.В., Григоренко Ю.В., Подолянчук О.А., Свідерський Д., Сопко В.В., Хомин П.Я. та інші.

Увага науковців та практиків націлена не лише на облік розрахунків за податками, тому що в цій сфері перетинаються трьохсторонні інтереси:

держави, суб'єктів господарювання та громадян. Очевидним є той факт, що ефективно управління податками забезпечить досягнення балансу інтересів різних сторін. Тому ґрунтовного дослідження потребує облік розрахунків за податками, як основа управління ними.

Метою дослідження є розкриття сутності обліково-інформаційного забезпечення розрахунків за податками.

Виклад основного матеріалу. Важливим аспектом системи управління будь-якого підприємства є інформаційне забезпечення обліку.

Відповідно до чинного законодавства, інформація – це будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді [16]. Однак, важливу роль в процесі управління відіграють лише ті відомості, які належним чином зібрані, систематизовані та узагальнені в придатну для використання форму. Від достовірності, повноти, зрозумілості та доречності сукупної інформації залежить інформаційне забезпечення системи управління, спрямоване на об'єктивну оцінку фактів і результатів діяльності та обґрунтованість управлінських рішень на перспективу.

Суб'єкти господарювання, що надають інформацію про свою діяльність та її результати, формують певний масив облікового і, відповідно, економічного інформаційного простору. Кожне підприємство в процесі діяльності використовує інформацію зовнішнього середовища і утворювану всередині самого суб'єкта господарювання. Показники обліку, узагальнені у фінансовій звітності, стають чинником, здатним впливати на рішення суб'єктів щодо їхніх намірів і подальших дій. Отже, облікова інформація певною мірою формує економічний інформаційний простір і водночас залежить від нього [17].

Варто відзначити, що в наукових дослідженнях по різному виокремлюють класифікаційні ознаки інформації. Проте інформація, що характеризує сукупність цифр, фактів, відомостей та інших даних, які переважно кількісно відображають суспільно-економічні явища і процеси, відноситься до економічної інформації. Саме економічна інформація є основою інформаційного забезпечення процесу управління суб'єкта господарювання [10, с. 81].

В економічній літературі зустрічаються різні підходи до трактування поняття «інформаційне забезпечення» (табл. 1).

Таблиця 1

Визначення «інформаційне забезпечення» в працях вітчизняних і зарубіжних науковців

Автори	Визначення
Балабанова Л., Алачова Т.	Інформаційне забезпечення це сукупність дій з надання необхідної для управлінської діяльності інформації в зазначене місце на основі певних процедур із заданою періодичністю.
Босак І.П., Палига Є.М., Череп А.В.	Інформаційне забезпечення – наявність інформації, необхідної для управління економічними процесами, що міститься у базах даних інформаційних систем. Інформаційні системи в свою чергу – це

	системи зберігання, обробки, перетворення, передачі й оновлення інформації з використанням комп'ютерної та іншої техніки.
Клименко О.В.	Інформаційне забезпечення це сукупність розроблених і реалізованих проектних рішень щодо складу, форми подання і організації інформації, що знаходиться в ній.
Калюжний Р., Цимбалюк В.	Інформаційне забезпечення це поєднання усієї інформації, що використовується, специфічних засобів і методів її опрацювання, а також діяльність фахівців щодо ефективного використання даних, відомостей, знань в організації управління конкретною системою
Терещенко Л.О., Матвієнко- Зубенко І.І.	Інформаційне забезпечення – важливий елемент автоматизованих інформаційних систем обліку, призначених для відображення інформації, що характеризує стан керованого об'єкта і є основою для прийняття управлінських рішень
Чернов В.А.	Інформаційне забезпечення – це процес задоволення потреб конкретних користувачів в інформації, заснованої на застосуванні спеціальних методів і засобів її одержання, обробки, нагромадження і видачі в зручному для використання виді
Чумаченко М.Г.	Інформаційне забезпечення – процес забезпечення інформацією та сукупність документів за різними формами, за якими розкривається сутність кожного процесу діяльності.

Джерело: [21]

Аналізуючи дані таблиці 1 можна визначити три підходи до змісту інформаційного забезпечення:

- 1 – сукупність якісної інформації необхідної для управління;
- 2 – дії, які забезпечують реєстрацію, узагальнення, передачу (рух) інформації з метою ефективного її використання;
- 3 – база даних інформаційних систем облік.

Думки науковців є виправданим, адже для прийняття рішення необхідно узагальнити повний масив інформації та здійснити її аналіз. Разом із тим в сучасних умовах господарювання неможливо забезпечити виконання управлінських функцій без наявності мінімально необхідних технічних та комунікаційних засобів.

Справедливою є думка вчених і дослідників про те, що інформаційне забезпечення – це забезпечення керівництва підприємства для прийняття ефективних управлінських рішень необхідним інформаційним масивом даних, отриманим зі вхідних інформаційних потоків шляхом організації технологічного процесу перероблення інформації. Крім того, інформаційне забезпечення як процес входить у поняття комунікації, тобто процесу обміну інформацією, на основі якого керівництво одержує інформацію, необхідну для ухвалення управлінських рішень [20, с. 163].

Також заслуговує уваги твердження про те, що поняття інформаційного забезпечення включає в себе всю інформацію, котра використовується в системі управління, а також комплекс інформаційних технологій, технічних та програмних засобів, що забезпечують надходження, обробку та переміщення інформаційних потоків [2, с. 125].

В наукових дослідженнях більше уваги приділяється виокремленню

поняття обліково-аналітичне забезпечення (табл. 2).

Заслуговує уваги також думка Правдюк М.В., яка визначає: «обліково-аналітичне забезпечення – є документально обґрунтованим процесом добору економічних даних на потреби управління аграрного підприємств та, залежно від мети, генерує дані обліку, аналізу і контролю для прийняття управлінських рішень і має різні ступені деталізації та ієрархії [9, с.128].

Таблиця 2

**Визначення «обліково-аналітичне забезпечення»
в дослідженнях науковців**

Автор	Визначення
Гільмиярова М.Р.	Обліково-аналітичне забезпечення характеризує як концептуальну модель, що складається із взаємопов'язаних обліково-аналітичних процедур та застосовується для забезпечення апарату управління корпорації необхідною інформацією.
Зенькіна І.В.	Обліково-аналітичне забезпечення – це інтегрована система обліку та аналізу, що систематизує інформацію для обґрунтування бізнес-стратегії, координації напрямів перспективного розвитку підприємства, системної оцінки ефективності реалізації оперативних та стратегічних управлінських рішень.
Юзва Р.П.	Обліково-аналітичне забезпечення управління – сукупність облікових і аналітичних процесів, об'єднаних в обліково-аналітичну систему та спрямованих на задоволення інформаційних потреб користувачів шляхом перетворення первинної інформації в узагальнюючу згідно з визначеними цілями, а також нормативно-правовим, методичним, організаційним, програмним, математичним, технічним та ергономічним забезпеченням.
Кирилов І.М.	Обліково-аналітичне забезпечення управління – це сукупність взаємопов'язаних структурних елементів, що формують цілісний та безперервний процес формування ефективної системи обліку, аналізу та контролю основних ключових показників діяльності суб'єкта господарювання.
Сирцева С.В.	Обліково-аналітичне забезпечення системи управління аграрними підприємствами – формування інформації облікового характеру, що узагальнює результати діяльності та аналітичного, що передують прийняттю обґрунтованого управлінського рішення.

Джерело: сформовано за [19, с. 86-87]

Разом з тим, науковці характеризують визначення інформаційного забезпечення обліку – як сукупності вхідних даних, системи бази даних, їх обробки, заходів з пошуку, одержання, зберігання необхідної інформації з метою правильного здійснення та відображення господарської діяльності [20, с. 163].

Потреба в інформації для прийняття конкретного рішення є індивідуальною і залежить від багатьох факторів. Тому, враховуючи теоретичне підґрунтя вважаємо, що обліково-інформаційне забезпечення розрахунків за податками – це сукупність достовірної, доречної і достатньої облікової інформації про зміст господарських операцій, які пов'язані з виникненням об'єкта і бази оподаткування, та законодавчих і нормативних

актів, які регламентують і визначають відносини, що виникають у сфері оподаткування.

На нашу думку, облікова інформація – це зафіксовані в первинних документах, реєстрах, на рахунках системи обліку та узагальнені у звітності відомості про здійснені господарські операції, правильне використання яких забезпечить прийняття позитивних рішень в управлінні підприємством. Специфіка облікової інформації полягає в тому, що вона є основною інформацією, яка надходить від об'єкта управління до його суб'єкта, а її значення полягає в можливості суб'єкта здійснювати попередній, поточний і подальший контроль за об'єктом [11, с. 116].

До облікової інформації слід віднести:

– дані бухгалтерського обліку і звітності; дані податкового обліку та звітності; дані статистичного обліку та звітності;

– дані управлінського обліку та звітності (графіки і табличні матеріали про виробництво і реалізацію продукції; плани і бюджети, звіти про їх виконання; виробничі норми і нормативи) [14, с. 76].

Облікова інформація надається за стандартними формами, котрі регламентовані (бухгалтерська фінансова, податкова та статистична звітність) і розроблені безпосередньо на підприємстві (внутрішня управлінська звітність).

З'ясуємо, який же облік використовується для розрахунків з бюджетом?

Насамперед варто відзначити, що в сучасній системі господарського обліку сформовано декілька самостійних підсистем єдиної системи бухгалтерського обліку. Дослідження підтверджують виокремлення підсистеми фінансового (бухгалтерського), управлінського (внутрішньогосподарського), податкового та статистичного обліку [12, с. 86]. Ми є прихильниками того, що цей поділ є умовним задля визначення та чіткого обґрунтування вихідної інформації різним групам користувачів.

Так, ще до прийняття Податкового кодексу України, певне коло авторів стверджували, що для наявності окремого податкового обліку не було підстав. Замість нього, наприклад, автори наукових досліджень та посібників з організації бухгалтерського обліку пропонували застосувати термін «податкові розрахунки». Ці автори також вважають, що розрахунки слід проводити у системі бухгалтерського обліку, але в окремих спеціальних реєстрах. Дослідники з питань оподаткування вважають, що питання податкового обліку належать до сфери обліку та звітності, а дослідники з питань бухгалтерського обліку – до сфери оподаткування та фінансів. Одна частина вчених вважає, що податкового обліку не існує, інші замінюють визначення «податковий облік» на «податкові розрахунки». Крім того, одні автори вважають його підсистемою бухгалтерського обліку, інші називають його системою групування інформації для визначення податкової бази за податками [12, с. 86].

Виникнення податкового обліку в Україні та виокремлення його в самостійну сферу облікової діяльності підприємств пов'язано із прийняттям в

1997 році Законів України «Про оподаткування прибутку підприємств» та «Про податок на додану вартість», які втратили силу у зв'язку із введенням в дію з 2011 року Податкового кодексу України. Разом з тим, законодавчі акти не містили і не містять сьогодні визначення категорії «податковий облік», не формулюють його принципів, мети, завдань та методів. Тому питання існування податкового обліку є дискусійним, ряд вчених не визнають права на його існування.

У зв'язку із тим, що в чинному законодавстві не визначено термін «податковий облік», у спеціальній літературі по-різному його тлумачать (табл. 3).

Таблиця 3

Визначення поняття «податковий облік» з точки зору різних авторів

Автор	Сутність поняття
Брызгалин А.В.	Система збору, фіксації та обробки господарської інформації необхідної для правильного обчислення податкових зобов'язань платника податку.
Бухгалтерська енциклопедія	Система узагальнення інформації для визначення податкової бази з конкретного податку на основі даних первинних документів, згідно з порядком, встановленим відповідними главами Податкового кодексу.
Гейер Е.С.	Система збору, реєстрації, узагальнення, зберігання та передачі інформації для визначення податкової бази з податків за правилами, встановленими податковим законодавством, виконує функції нарахування та сплати податків.
Гусакова О.С.	Підсистема бухгалтерського обліку, яка за певними правилами, затвердженими державою, виконує функції нарахування та сплати податків відповідним державним органам.
Загородній А.Г., Вознюк Г.Л.	1) система обов'язкових форм і методів відображення платниками податків результатів господарської діяльності або інших об'єктів, пов'язаних із визначенням податкового зобов'язання з певних податків; 2) облік у податкових органах платників податків та стану їхніх розрахунків із бюджетом.
Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І., Кізіма А.Я., Карпова В.В.	Впорядкована система збору, реєстрації та узагальнення зберігання й передачі інформації для визначення податкової бази для податку на основі даних первинних документів, згрупованих відповідно до порядку, передбаченого чинним податковим законодавством.
Коцупатрий М.М., Ковач С.І., Мельничук В.В.	Підсистема бухгалтерського обліку, яка за встановленими державою правилами формує інформацію про нарахування та сплату податків і зборів відповідним державним органам, основним завданням якого є контроль за правильністю, своєчасністю і повнотою нарахування та сплати податків і зборів (обов'язкових платежів).
Крисоватий А.І., Кізіма А.Я.	Процес реєстрації одних і цілеспрямований підбір інших інформативних показників, які необхідні для аналізу, планування і прийняття управлінських рішень, пов'язаних з оподаткуванням діяльності підприємства.
Максімова В.Ф.,	Система збору і обробки інформації для визначення бази

Артюх О.В.	оподаткування підприємства відповідно до вимог податкового законодавства.
Началов А.В.	Комплексний облік податкових платежів та надходжень платників податків, здійснюваний на рівні підприємств, організацій та податкових органів.
Онисько С.М., Тофан І.М., Грицина О.В.	Облік валових доходів і валових витрат для визначення оподаткованого прибутку.
Палей С.Б.	Система збору, фіксації та обробки інформації, необхідної для правильного обчислення податкових зобов'язань платника
Фінансовий словник	Комплексний облік податкових платежів всіх зареєстрованих і не зареєстрованих платників податків, що здійснюється на рівні юридичних осіб.
Фінансово-кредитний енциклопедичний словник	Система збору, фіксації та узагальнення інформації для визначення податкової бази з податків на основі первинних документів, згрупованих відповідно до порядку, передбаченого податковим законодавством.
Храбров А.О.	Встановлена податковим законодавством послідовність дій контролюючих органів по здійсненню реєстрації, перереєстрації або зняття з реєстрації осіб, що підлягають податковому обліку, а також діяльність контролюючих органів по веденню Єдиного державного реєстру платників податків.
Чернелевський Л.М., Редзюк Т.Ю.	Система групування інформації для визначення податкової бази за податками на підставі первинних документів, згрупованих у відповідності з порядком передбаченим діючим податковим законодавством.

Джерело: [3, с. 65]

Аналіз наукових думок свідчить, що частина науковців практично ставить на перше і головне місце так званій податковий облік і фактично відкидає потребу в бухгалтерському обліку та надає йому другорядного значення. Із такою думкою неможливо погодитись, адже в Податковому кодексі України (ПКУ) нормативно закріплено позицію бухгалтерського обліку як єдиної інформаційної бази. Також у ПКУ зазначено: «Для цілей оподаткування платники податків зобов'язані вести облік доходів, витрат та інших показників, пов'язаних з визначенням об'єктів оподаткування та податкових зобов'язань, на підставі первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку, фінансової звітності, інших документів, пов'язаних з обчисленням і сплатою податків і зборів, ведення яких передбачено законодавством» [12, с. 87].

Враховуючи світову практику, науковці виокремлюють три моделі побудови податкового обліку (рис. 1).

Представлені моделі податкового обліку мають як переваги, так і недоліки. Проте, кінцевий результат має бути об'єктивним. Тобто, об'єкт і база оподаткування повинні бути визначені правильно, вони будуть однакові при будь якій моделі. При цьому, платнику податків необхідно сплатити суму податкового зобов'язання своєчасно та в повному обсязі.

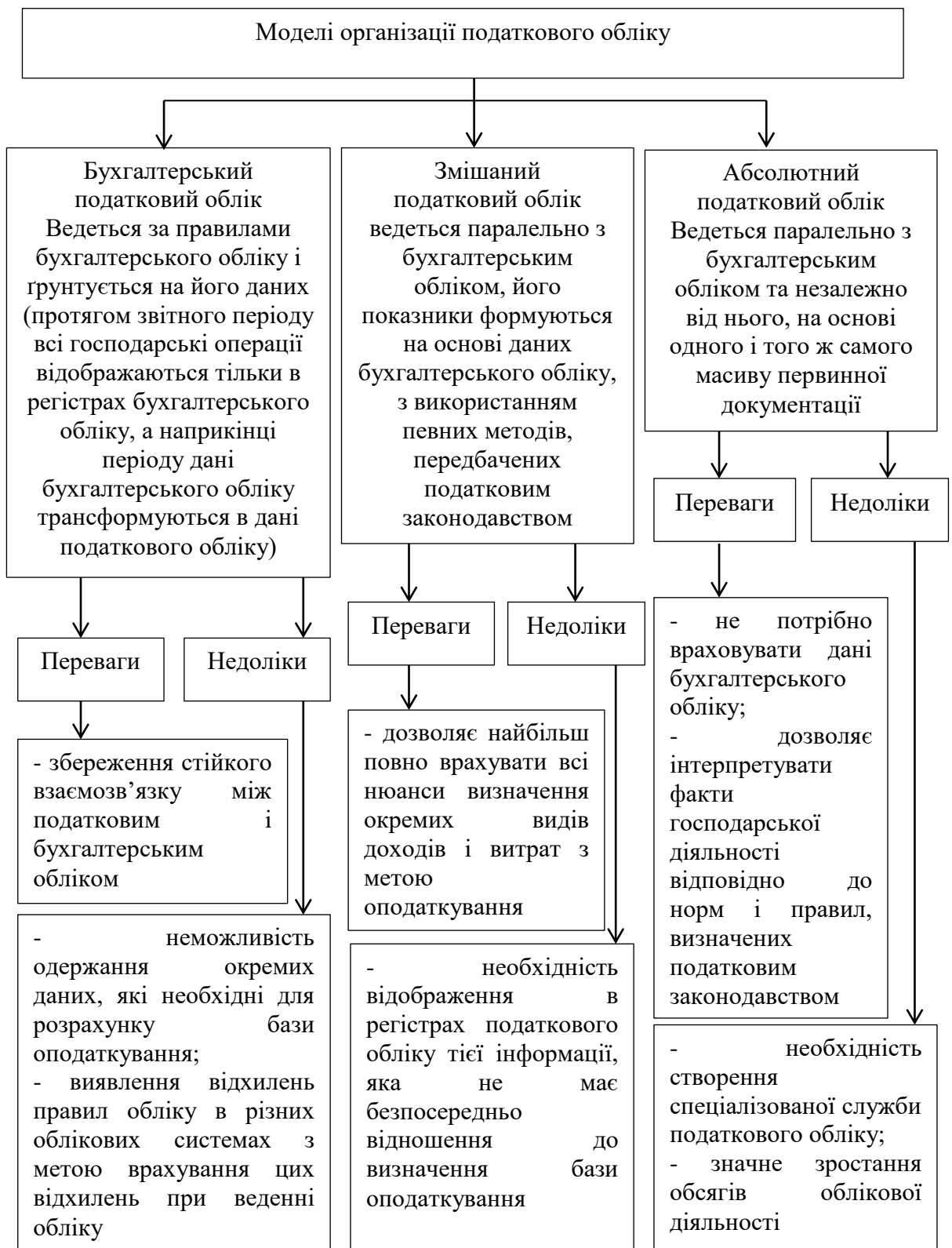

Рис. 1. Альтернативні моделі ведення податкового обліку
Джерело: [6, с. 421]

Слушним є судження Веремчук Д.В. про те, що податковий облік стосується лише тих господарських операцій платників податків, що відображають виникнення або зміну об'єкта оподаткування тільки по податку на прибуток і ПДВ. По іншим податкам і зборам податковий облік

не потрібен, оскільки облік цих податків і зборів ведеться в системі бухгалтерського обліку [1].

В підтвердження даної думки охарактеризуємо взаємозв'язок та відмінності між фінансовим і податковим обліком (табл. 4).

Таблиця 4

Взаємозв'язок та відмінності між фінансовим і податковим обліком

Взаємозв'язок	Відмінності
<ol style="list-style-type: none"> 1. Базуються на одних і тих самих первинних документах. 2. Фіксують одні й ті самі факти господарського життя. 3. Забезпечується ведення тими самими спеціалістами-бухгалтерами. 4. Основна частина інформації, отримана як у системі фінансового, так і податкового обліку, призначена для зовнішніх користувачів. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Особливий підхід до визначення моменту виникнення податкових зобов'язань і податкового кредиту з ПДВ, розрахунку їхніх сум. 2. Сума витрат за ПКУ не тотожна сумі витрат діяльності. 3. Різні підходи до визначення об'єкта оподаткування. 4. Різне призначення фінансової й податкової звітності (якщо за першою можна охарактеризувати фінансовий стан суб'єкта у сфері господарювання загалом, то за другою – лише стан розрахунків з бюджетом за відповідними податками. 5. Завдання фінансового обліку – забезпечити формування повної та достовірної інформації про діяльність підприємства, його майновий стан та контроль за доцільністю господарських операцій, використанням матеріальних, трудових і фінансових ресурсів. Завдання податкового обліку – забезпечити формування повної та достовірної інформації з метою оподаткування господарських операцій та контролю за правильністю розрахунків, повнотою і своєчасністю сплати податків до бюджету

Джерело: [7, с. 10]

На думку Свідерського Д., правильно застосовувати термін «податковий облік», оскільки процес підготовки інформації для податкових органів включає всі основні складові бухгалтерського обліку – спостереження, безперервність, суцільне відображення господарських фактів, юридична доказовість (документальний характер), вартісне вимірювання, взаємопов'язане відображення господарської діяльності (відображення господарських фактів на основі балансового методу). За твердженнями автора всі перелічені характеристики цілком прийнятні і для податкового обліку [18, с. 298].

Разом з цим автор відзначає, що спільним для всіх видів бухгалтерського обліку є єдність інформаційної бази, на основі якої здійснюється трансформація даних для різних користувачів. При цьому збір первинної інформації для всіх типів обліку здійснюється за єдиними правилами, що дозволяє уникнути дублювання даних, і тим самим підвищити оперативність надання інформації для потреб управління [18, с.298].

Тому, доречною є думка [4, с. 9] про те, що процес справляння (стягування) податків слід розділити на дві частини: процес власне

оподаткування і процес податкового обліку та звітності (табл. 5).

Таблиця 5

Складові процесу справляння податків

Процес оподаткування	Процес податкового обліку та звітності
1. Ідентифікація підприємства як платника податку (збору)	1. Складання первинних і зведених документів
2. Оцінка альтернативних варіантів або оптимізація оподаткування	2. Запис операцій в реєстри податкового та фінансового обліку (узагальнення)
3. Визначення об'єкта оподаткування	3. Складання декларацій (податкових розрахунків)
4. Визначення, оцінка, розрахунок бази оподаткування	4. Подання декларацій (податкових розрахунків) до контролюючого органу
5. Застосування ставки податку	5. Сплата податку (виконання сплати, контроль дат і сум основних платежів, авансів або переплат)
6. Уточнення порядку та терміну сплати податку	6. Контроль дат і сум відшкодувань податку з бюджету (для ПДВ)
7. Встановлення порядку обчислення податку (збору) та аналіз його результатів	

Джерело: [4, с. 9]

Процес «оподаткування» на рівні підприємства-платника податку можна визначити як певні дії та фінансово-аналітичні розрахунки персоналу підприємства-платника податку з метою прийняття управлінських рішень щодо обчислення та сплати податку (збору) до бюджету. Поняття «податковий облік» характеризує процес фіксації (відображення) нарахованих (розрахованих) складових податкової бази, сум самого податку (податкового зобов'язання) та сплачених його сум [4, с. 9].

Здійснивши дослідження наукової літератури, вважаємо доречним використовувати трактування «облік в оподаткуванні», який є складовою облікової роботи бухгалтера щодо розрахунків з бюджетом. Облік в оподаткуванні – це система збору, обробки та накопичення інформації платника податків, необхідної для розрахунку визначених законодавством податків і зборів, з метою складання податкової звітності. Ми вважаємо, що бухгалтерський і «податковий облік» не можуть замінити або підмінити один одного і повинні існувати в рамках єдиної облікової системи, а не один замість іншого. Як у фінансовому, так і в «податковому обліку» застосовуються найголовніші елементи бухгалтерського обліку – документація, подвійний запис. Сальдо за рахунками податкового обліку є складовою частиною валюти балансу, який, хоч і відображає за більшістю статей залишки за синтетичними рахунками фінансового обліку, однак включає також статті, сформовані у системі записів податкового обліку.

Метою обліку в оподаткуванні є формування достовірного і законодавчо обґрунтованого розміру бази оподаткування та визначення сум податкових зобов'язань з податків і зборів для узагальнення у податковій звітності за окремими податками.

Незважаючи на різні думки щодо існування відокремлено податкового

обліку від фінансового, беззаперечним є той факт, що єдиною інформаційною базою слугують первинні документи. Саме первинні документи формують уяву про характер і особливості господарських операцій. Для цілей бухгалтерського обліку первинні документи необхідні для реєстрації фактів господарського життя, а для цілей обліку в оподаткуванні вони є підставою визначення бази оподаткування та підтвердженням достовірності і повноти її визначення.

Резюмуючи можна відзначити, що обліково-інформаційне забезпечення розрахунків за податками включає зовнішню та внутрішню інформацію. Зовнішня – це сукупність нормативно-правової бази в сфері визначення та розкриття основних елементів податків та їх облікового забезпечення, внутрішню становлять первинні документи, облікові реєстри, дані синтетичного та аналітичного обліку, звітність, облікова політика тощо.

Реєстрація фактів, пов'язаних з виникненням бази оподаткування знаходить відображення в первинних документах. Інформація про розрахунки з бюджетом за податками і зборами узагальнюється в системі відповідних рахунків бухгалтерського обліку та різних формах звітності. Визначення суми податкових платежів здійснюється в процесі обробки інформації різного рівня і по кожного напрямку.

Форми первинних документів для визначення бази оподаткування та податкового зобов'язання встановлені діючим податковим законодавством (наприклад, податкові накладні, акцизні накладні). Також замість них використовуються первинні облікові документи бухгалтерського обліку. Платник податку може розробити первинні документи податкового обліку самостійно (довідки бухгалтера, податкові розрахунки, пояснювальні записки). Вся інформація з первинних документів узагальнюється в системі рахунків бухгалтерського обліку або ж здійснюється облік без використання методу подвійного запису.

Податкові реєстри – це узагальнюючі форми для систематизації даних про базу оподаткування та податкові зобов'язання за звітний (податковий) період, які згруповані відповідно до вимог податкового законодавства. Форми податкових реєстрів законодавчо регламентовані (наприклад, за податком на додану вартість – Єдиний реєстр податкових накладних, за податком на доходи фізичних осіб – книга обліку доходів та витрат).

Податкова звітність – це декларації, розрахунки, звіти, які складають платником податків виходячи з даних обліку окремо для кожного сплачуваного податку чи збору.

Відповідно до ПКУ [8] податки та збори поділяються на:

I – загальнодержавні податки та збори: податок на прибуток підприємств; податок на доходи фізичних осіб; податок на додану вартість; акцизний податок; екологічний податок; рентна плата; мито; військовий збір (до завершення реформи Збройних сил України).

II – місцеві:

- податки: податок на майно (транспортний податок; плата за землю; податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки), єдиний податок;

- збори: збір за місця для паркування транспортних засобів; туристичний збір.

Кожен суб'єкт господарювання, враховуючи організаційно-правовий статус, специфіку діяльності, наявність конкретної бази оподаткування виступає платником певних податків та зборів.

В наукових дослідженнях вважається, що в податках переплетені економічні, політичні та юридичні аспекти, податки визначають дуалістичною категорією, оскільки вони є одночасно і економічними, і правовими відносинами, та на основі якої створюються імперативи організації оподаткування – статистичний та економічний [5, с. 202].

Відповідно до концепції статистичного імперативу економічні процеси жорстко контролюються державою та правовий зміст податків превалює над їх економічним змістом. Відповідно ж до економічної концепції, держава слугує суспільним інтересам, а податки розглядаються, перш за все, як розподільний інструмент. Кучер С.В. вважає, що податок, першочергово, є фінансовою категорією, оскільки спочатку його значення полягало в наповненні доходної частини державного бюджету країни та подальшого перерозподілу на потреби суспільства. Проте сьогодні їх розуміння значно розширилось, і податки одночасно виступають фінансовою, правовою та бухгалтерською категорією (рис. 2) [5, с. 203].

Насамперед, податок є фінансовою категорією, а для того, щоб податки надходили до державного бюджету, обов'язковість їх сплати має бути закріплена законодавством країни, що пояснює їх правовий зміст.

Бухгалтерський зміст податків пояснюється тим, що їх розрахунок та сплату до бюджету забезпечує система бухгалтерського обліку платників податків, в якій податки кваліфікуються як зобов'язання підприємства [5, с. 203].

Правовий та обліковий підхід визначають юридичну форму податку, що полягає в тому, що необхідність та порядок відображення в бухгалтерському обліку зобов'язання перед державою, порядок складання та подання фінансової звітності визначаються чинним законодавством [5, с. 203].

Поєднання ж облікового та фінансового підходів до розуміння податків визначає їх економічний зміст, який, перш за все, полягає в тому, що податки спричиняють в майбутньому відтік економічних вигід у вигляді грошових коштів на сплату до бюджету. З іншого боку, виступаючи зобов'язаннями підприємства, податки є джерелом фінансування його діяльності, доки дані зобов'язання не буде перераховано до державного бюджету [Кучер, с. 204].

Діюче законодавство дає змогу суб'єктам господарювання обирати систему оподаткування, яка представлена двома варіантами [8]:

1 – сплата податків на загальній системі оподаткування. Загальна система оподаткування, обліку та звітності – має складну систему ведення бізнесу з точки зору обліку та звітності. Проте вона дозволяє займатися будь-яким видом діяльності та немає інших обмежень, що притаманні спрощеній системі оподаткування. Загальна система оподаткування складається з

сукупності податків і зборів до бюджету, що нараховуються у встановленому законами України порядку.

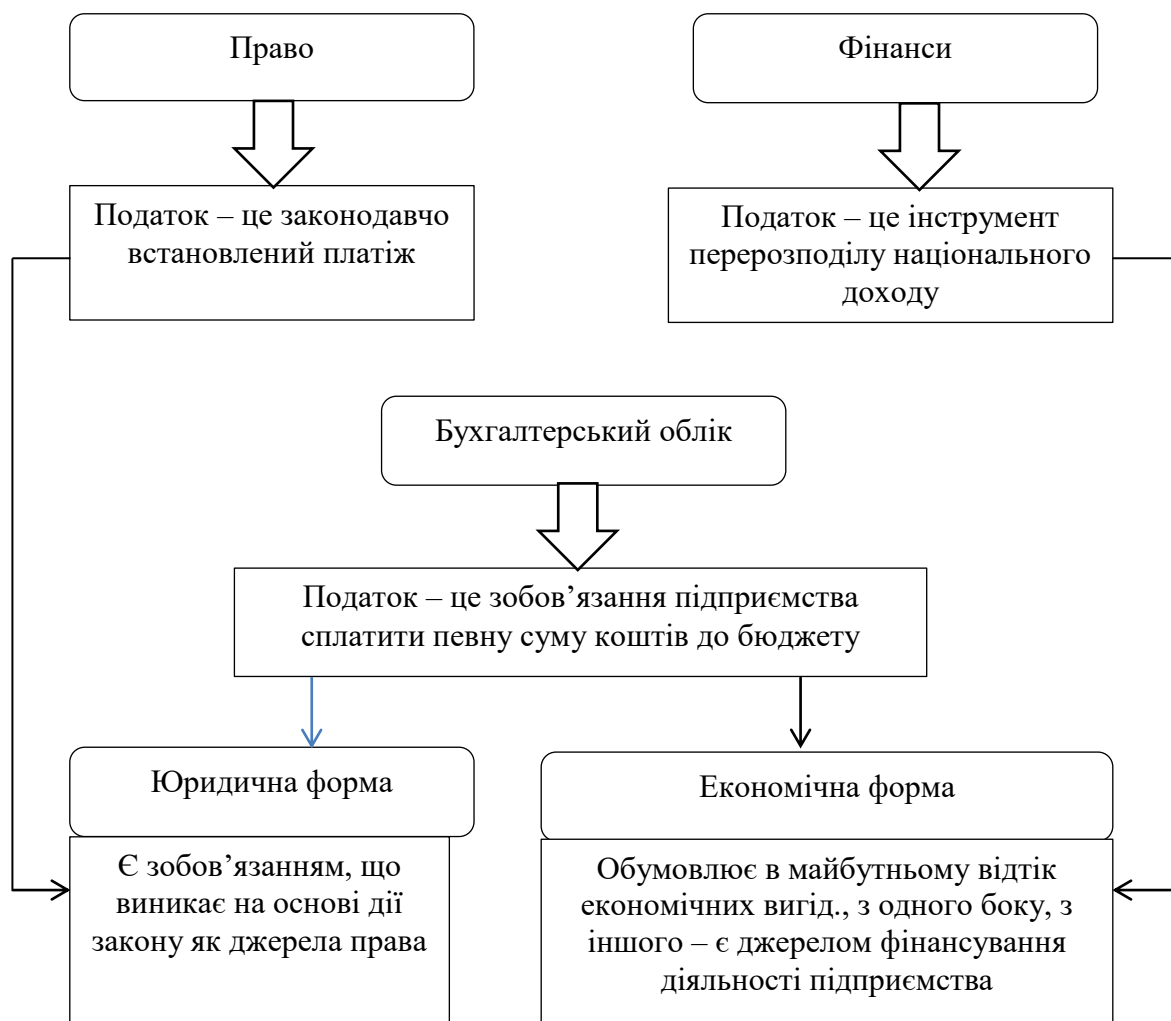

Рис. 2. Розуміння податків з фінансової, облікової та правової точок зору

Джерело: [5, с. 204]

2 – сплата податків за спрощеною системою оподаткування. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності – особливий механізм справляння податків і зборів, що встановлює заміну сплати окремих податків і зборів, на сплату єдиного податку в порядку та на умовах, визначених ПКУ, з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності.

Незалежно яку систему оподаткування обрано суб’єктом господарювання, він зобов’язаний належним чином вести облік і реєструвати здійснювані господарські операції.

Якщо суб’єкт господарювання – юридична особа обирає загальну систему оподаткування, у разі наявності об’єкта оподаткування визначають та справляють до бюджету наступні зобов’язання за податковими платежами: податок на прибуток, податок на додану вартість, податок на доходи фізичних осіб, екологічний податок, плата (податок) на землю, військовий збір та єдиний соціальний внесок.

Якщо суб'єкт господарювання – фізична особа-підприємець обирає загальну систему оподаткування, у разі наявності об'єкта оподаткування визначають та справляють до бюджету наступні зобов'язання за податковими платежами: податок з доходів фізичних осіб, військовий збір та єдиний соціальний внесок.

Спрощену систему оподаткування можуть обрати як юридичні особи так і фізичні особи-підприємці, якщо вони відповідають встановленим ПКУ вимогам, та реєструється платником єдиного податку у визначеному порядку:

1) перша група – фізичні особи-підприємці, які не використовують працю найманих осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню і обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 1 000 000 гривень;

2) друга група – фізичні особи-підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку або населенню, виробництво або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства, за умови, що протягом календарного року відповідають сукупності таких критеріїв: не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб; обсяг доходу не перевищує 5 000 000 гривень.

3) третя група – фізичні особи-підприємці, які не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, не обмежена та юридичні особи – суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми, у яких протягом календарного року обсяг доходу не перевищує 7 000 000 гривень;

4) четверта група – сільськогосподарські товаровиробники, у яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75%.

В залежності від обраної системи оподаткування залежить організація обліку податків та зборів.

Юридичні особи, в т.ч. платники єдиного податку 4 групи (які відносяться до спрощеної системи оподаткування) можуть обирати одну з наведених форм бухгалтерського обліку:

1 – журнальну чи журнально-ордерну;

2 – просту форму бухгалтерського обліку;

3 – спрощену форму бухгалтерського обліку:

- із застосуванням реєстрів відповідно до Наказу Міністерства фінансів України №422;

- із застосуванням реєстрів відповідно до Наказу Міністерства фінансів України №720 (без подвійного запису);

4 – автоматизовану форму бухгалтерського обліку – комп'ютерну бухгалтерську програму, яка передбачає формування реєстрів обліку[13].

Якщо суб'єкт господарювання є фізичною особою-підприємцем на

загальній системі оподаткування, то він веде Книгу обліку доходів і витрат для таких платників.

Платники єдиного податку першої і другої груп та платники єдиного податку третьої групи (фізичні особи-підприємці), які не є платниками ПДВ ведуть облік у довільній формі, шляхом помісячного відображення отриманих доходів. Ця норма стосується і платники єдиного податку третьої групи (фізичні особи-підприємці), які є платниками ПДВ [15]. Одночасно в ПКУ передбачено: для перших ведення Книги обліку доходів, для останніх – Книги обліку доходів і витрат.

Таким чином, на облікове забезпечення розрахунків за податками впливає як система оподаткування, так і організаційно-правова форма суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб).

Враховуючи вище викладене, визначимо основні завдання обліку в оподаткування:

- чітке документування розрахунків;
- своєчасна та повна реєстрації даних первинного обліку розрахунків за податками в податкових реєстрах;
- об'єктивне визначення бази оподаткування та податкового зобов'язання;
- повнота відображенні інформації щодо зобов'язань по розрахунках за податками у фінансовій та податковій звітності.

Висновки. Податкову систему України становить сукупність податків, зборів та інших обов'язкових платежів та внесків, які в системі обліку суб'єкта господарювання є витратами. Разом з тим розрахунки за податками входять до складу джерел утворення господарських засобів та формують поточні зобов'язання, оскільки передбачається їх погашення протягом одного операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців від дати складання балансу.

Особливості системи оподаткування суб'єктів господарювання та специфічні методи і прийоми обчислення податків і зборів (обов'язкових платежів) впливають на ведення обліку в оподаткуванні, а відтак, останній потребує ґрунтовних знань практикуючих бухгалтерів та постійного глибокого дослідження.

Інформація про податки, платежі та збори викликає інтерес не лише підприємства, а й держави і фізичних осіб. Саме обліково-інформаційне забезпечення є основою прийняття рішень зацікавленими особами. Таким чином, облік в оподаткуванні є частиною єдиної облікової системи підприємства і направлений на формування інформації про базу оподаткування та суми податкових зобов'язань.

References

1. Веремчук Д.В. Організація податкового обліку на підприємстві: історичний огляд і систематизація наукових поглядів. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/92824/06-Veremchuk.pdf?sequence=1> (дата звернення 14.09.2020 р.).

2. Гангал Л.С. Механізм обліково-аналітичного забезпечення управління конкурентоспроможністю сільськогосподарських підприємств. *Інноваційна економіка*. 2016. №1-2. С. 124-130.
3. Григоренко Ю.В. Особливості податкового обліку податку на додану вартість. *Молодий вчений*. 2016. №3 (30). С. 64-69.
4. Коптева Г. М. Облік і звітність в оподаткуванні: навч. посіб. Х.: Вид-во «Підручник НТУ «ХПІ», 2018. 493 с.
5. Кучер С.В. Податок на прибуток як об'єкт соціально-економічних взаємовідносин «держава – підприємство». *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2014. Вип. 3. С. 201-211.
6. Магопець О.А., Кузьменко Г.І. Моделі організації податкового обліку. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2014. Вип. 25. С. 418-426.
7. Облікове забезпечення податкової звітності на підприємствах України: навч. посіб. / Журавель Г. П., Гарасим М. П.; Гарасим П. М., Хомин П.Я.; за ред. П. Я. Хомина. Тернопіль: ТНЕУ 2014. 272 с.
8. Податковий кодекс України: Закон України від 212.2010 р. № 2755-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення 14.09.2020 р.).
9. Правдюк М.В. Обліково-аналітичне забезпечення управління ліквідністю аграрних підприємств. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. №2. С.124-139.
10. Подолянчук О.А. Облікова інформація та її якісні характеристики відповідно до облікових стандартів. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. №8. С. 79-90.
11. Подолянчук О.А. Корисність облікової інформації для цілей управління. II Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія», 20 листопада 2017 року, м. Тернопіль. С. 116-118.
12. Подолянчук О.А. Податок на додану вартість: сутність та стан первинного обліку. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. №1. С. 82-102.
13. Подолянчук О.А. Організація обліку суб'єктами малого підприємництва. *Ефективна економіка*. 2017. №4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5536> (дата звернення 14.09.2020 р.).
14. Поцентейло П., Гуменюк О. Інформаційне забезпечення аналітичної діяльності в управлінні підприємством. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2019. Вип. 1-2. С. 74-82.
15. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо функціонування електронного кабінету та спрощення роботи фізичних осіб-підприємців»: Закон України №786-IX від 14.07.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/786-20#Text> (дата звернення 14.09.2020 р.).
16. Про інформацію: Закон України №2657-XII від 2 жовтня 1992 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення

14.09.2020 р.).

17. Сардарчук І.І. Обліково-інформаційне забезпечення внутрішньогосподарського контролю. URL:

<http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/2956/1/89.pdf> (дата звернення 14.09.2020 р.).

18. Свідерський Д. Методологічні основи податкового обліку. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2012. Вип. 22. Ч. 1. С.296-302.

19. Сирцева С.В. Методичні підходи до формування обліково-аналітичного забезпечення системи управління аграрними підприємствами. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2015. Вип. 2. Т. 1. С. 85-93.

20. Сопко В.В., Галак К.І. Інформаційне забезпечення обліку соціально-орієнтованої діяльності. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*. 2018. Вип. 1-2 (44). С. 162-166.

21. Юрчук Н.П. Методика формування інформаційного забезпечення інформаційної системи обліку оплати праці у аграрних підприємствах. *Ефективна економіка*. 2017. №5. URL:

<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5578> (дата звернення 14.09.2020 р.).